

Ultimul Capitol, realizat de către Rodica Păvălan, este consacrat prezentării celor care, prin activitatea lor, au făcut cinste acestei zone și i-au dat un plus de prestigiu între celelalte regiuni ale țării.

Volumul reprezintă un important instrument de lucru, util atât istoricilor și geografilor, cât și tuturor celor interesați să afle cât mai multe date despre o importantă zonă din Oltenia.

Georgeta Ghionea

Mihaela Bărbieru, Ileana Cioarec, *Repere istorice și culturale: aspirații, certitudini și perspective*, Craiova, Editura Sitech, 2015, 440 p. (Mihaela Bărbieru, Ileana Cioarec, *Historical and Cultural References. Urges, Certainties and Perspectives*, Craiova, Sitech Publishing House, 2015, 440 p.)

Înființat în urmă cu 50 de ani (la 29 decembrie 1965), prin hotărârea Prezidiului Academiei Române și datorită demersurilor oficiale făcute de către C. S. Nicolăescu Ploșor, sub denumirea inițială de Centrul de Istorie, Filologie și Etnografie, *Institutul de Cercetări Socio-Umane* reprezintă una dintre instituțiile de cercetare de renume, care și-a câștigat prestigiul nu numai pe plan local, dar și la nivel național și internațional. În anul 2015, la ceas aniversar, a fost editat volumul *Repere istorice și culturale: aspirații, certitudini și perspective*, o monografie inedită care însumează 440 de pagini.

Lucrarea este structurată în cinci capitole, în care sunt abordate aspecte referitoare la istoricul instituției sărbătorite și la activitatea științifică desfășurată în cadrul acesteia. Apariția beneficiază de o bibliografie adusă la zi, prin efortul autorilor și al cercetătorilor din cadrul acestei instituții academice.

După o scurtă prefață, realizată de prof. univ. dr. Cezar Avram, în **primul Capitol** al lucrării, cei doi autori fac o incursiune în tabloul general al eforturilor de apariție a fenomenului cultural, prin prezentarea sintetică a premiselor creării unor instituții de educație și cercetare în Craiova. Statutul de Bănie, importanța capitală administrativă, politică și culturală, înconjurată de lăcașuri de cult (mănăstirile Vodița, Bistrița, Tismana, Căluș, Brâncoveni ș.a.), adevărate centre culturale de rezonanță, a avut un rol determinant în constituirea unor instituții de educație și cercetare. Personalități marcante, precum N. Bălcescu, Ioan Heliade Rădulescu, C. D. Fortunescu, diplomatul Vasile Rudeanu se numără printre cei care susțineau înființarea, la Craiova, a unei instituții de învățământ superior.

În **Capitolul al II-lea**, intitulat *Primii pași instituționali: Centrul de istorie, filologie și etnografie*, autorii se ocupă de anii de început ai Institutului, definit de ctitorul său ca „tânăr vâstar al Academiei, altoi de viață și de roadă nouă, pe buturuga străveche, cu rădăcini adânc înfipte în pământul și sufletul iubitei noastre patrii” și de structura internă a acestuia, în perioada 1965-1990. Funcționând, inițial, în clădirea Palatului fostei Bănci a Comerțului (situată în strada A. I. Cuza, nr. 7), în timp, instituția și-a schimbat atât locațiile, cât și denumirile: Centrul de Istorie, Filologie și Etnografie (1965-1970), Centrul de Științe Sociale (1970-1990), Institutul de Cercetări Socio-Umane „C. S. Nicolăescu-Ploșor” (1990-prezent).

Întemeietorul instituției, academicianul C. S. Nicolăescu-Ploșor, a pus, aici, bazele unei veritabile școli de cercetare, aducând oameni cu experiență de la Arhivele Statului, de la Muzeul Olteniei și din învățământ, dar și tineri absolvenți de facultate. Pentru perioada analizată în acest capitol, autorii fac cunoscută componența colectivului de cercetători, în fiecare an în parte.

Capitolul al III-lea abordează o nouă etapă în existența Institutului (1990-prezent) și debutează cu precizarea schimbărilor survenite în ceea ce privește subordonarea acestuia. În anul 1990, Institutul a trecut din subordinea Ministerului Învățământului la Academia Română. Pe baza dosarelor de arhivă, cele două autoare realizează o prezentare detaliată a cercetătorilor care și-au desfășurat activitatea în Institut, din anul 1990 și până în prezent, notând, pentru fiecare, gradul științific și funcția deținută.

În prezent, Institutul este organizat în două sectoare (sectorul de istorie-arheologie și sectorul de etnografie, filologie și filosofie), iar colectivul de cercetare numără 22 de cercetători științifici (trei cercetători științifici I, un cercetător științific II, 17 cercetători științifici III, un documentarist) și patru personal auxiliar (contabil, bibliotecar, administrator, femeie de serviciu).

Un capitol special al lucrării (**Capitolul IV**) este dedicat activității științifice desfășurate în cadrul Institutului. Sub directa îndrumare a întemeietorului său, prof. univ. dr. C. S. Nicolăescu-Plopșor (1965-1968), și apoi a celorlalți directori, colectivele de cercetători au studiat și valorificat imensul tezaur arheologic, arhivistic, lingvistic și etnografic existent în regiunea Olteniei. În decursul timpului, au fost demarate și finalizate teme de cercetare importante privind evoluția culturilor comunei primitive, civilizația geto-dacă, permanența poporului român pe acest teritoriu, evenimente din istoria medie, modernă și contemporană a României, cultura și mentalitatea populară din spațiul oltenesc, aspecte ce țin de istoria localităților din județele Dolj, Olt, Vâlcea, Mehedinți și Gorj.

Activitatea de documentare, culegere, prelucrare și publicare de cărți, studii și monografii este prezentată de autorii volumului diferențiat, pe ani și departamente de activitate. Bilanțul ultimilor cinci ani evidențiază calitatea profesională a cercetătorilor. Astfel, în intervalul 2010-2014, au fost publicate 86 de titluri de carte și peste 460 de studii și articole, în volume colective și reviste de specialitate.

Autorii volumului pun în evidență faptul că înaltul profesionalism al membrilor colectivului de cercetare din cadrul Institutului a primit recunoaștere academică, concretizată prin zece premii ale Academiei Române și altele primite din partea unor instituții de prestigiu național și internațional.

O altă direcție, urmărită de cei doi autori, este ilustrarea revistelor editate de Institut: „Arhivele Olteniei”, Serie nouă, „Anuarul Institutului de Cercetări Socio-Umane «C. S. Nicolăescu-Plopșor»” și „Hispanica felix”, toate acreditate CNCIS și incluse în baze de date internaționale.

Prezentarea detaliată a programelor de cercetare, care se derulează în anul 2015, ocupă, de asemenea, un loc aparte în economia **Capitolului al IV-lea**.

Un merit deosebit al autorilor este acela de a include în paginile volumului (**Capitolul V**) activitatea științifică a directorilor instituției, a salariaților și a colaboratorilor acesteia, precum și a unor personalități din lumea academică, a căror activitate a însemnat un real sprijin pentru Institut.

Constituindu-se într-o reușită incontestabilă prin prezentarea celor 50 de ani de activitate științifică, volumul se prezintă drept un instrument de lucru pentru cercetători și cei interesați de cultură, incluzând, în paginile sale, într-un subcapitol distinct, cuprinsul revistelor editate de instituția academică sărbătorită la cei 50 de ani de existență.

Anca Ceaușescu